

GRADSKA KNJIŽNICA OROSLAVJE

Park Vranyaczany 1, 49243 Oroslavje; Tel/Fax: 049/264-199; MB 02093332;
OIB:28896456578, e-mail: gkoroslavje@gmail.com

KLASA: 612-04/22-01/12

URBROJ: 2140-4-1-1-22-12

Oroslavje, 28.12.2022.

Smjernice za izgradnju i upravljanje fondom

Gradske knjižnice Oroslavje

Gradska knjižnica Oroslavje (u dalnjem tekstu: *Knjižnica*) prema broju stanovnika područja grada Oroslavja (6.138), svrstava se u narodne knjižnice VII. tipa, među knjižnice koje pokrivaju područje od 3.001 do 10.000 stanovnika (Standard za narodne knjižnice u RH, NN 103/21.).

Knjižnica osigurava osnovne uvjete obrazovnih, kulturnih, informacijskih i društvenih potreba članova zajednice bez obzira na njihov spol, dob, nacionalnost, vjersko opredjeljenje, obrazovanje, radni status itd.

Fokus je na poticanju čitanja i pismenosti na tradicionalnim i suvremenim medijima, cjeloživotnom učenju djece, mladih i odraslih, korištenju suvremenom informacijsko-komunikacijskom tehnologijom, socijalnoj uključenosti ranjivih skupina građana i stvaranju adekvatnih prostornih i kadrovskih preduvjeta za društveno slojevitu knjižnicu 21. stoljeća. Informacijski, knjižničarski i kulturni rad s članovima i korisnicima Knjižnice odvija se u dvorani i čitaonici Knjižnice, na Odjelu za djecu i mlade te na Informatičkom odjelu.

Zadaća Smjernica za izgradnju i upravljanje fondom jest utvrditi nabavnu politiku kao i osigurati da se kroz plansku i sustavnu nabavu, sukladno procjenama vrijednosti građe i korisničkim zahtjevima, korisnicima omogući ponuda aktualnih tema i naslova na različitim medijima i formatima, za sve dobne i druge skupine korisnika za potrebe kulturnog uzdizanja, informiranja, obrazovanja, znanstveno-istraživačkog rada, cjeloživotnog učenja i stjecanje informacijske pismenosti, zaposlenja, rekreacije i uživanja u životu uopće.

Izgradnja knjižničnog fonda temelji se na stručnim načelima, načelu intelektualne slobode i prava jednakog pristupa informacijama za sve.

U svojoj nabavnoj politici, Knjižnica ne provodi cenzuru djela ni prema sadržaju, ni prema autoru niti prema izdavaču.

Kod nabave nove građe i otpisa uništene, dotrajale i zastarjele građe poštuju se važeći zakoni i propisi: Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19), Standard za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21) i Pravilnik o reviziju i otpisu knjižnične građe (NN 21/02). Nabavna politika Knjižnice u skladu je s preporukama UNESCO-vog Manifesta za narodne knjižnice, Kopenhaške deklaracije o važnosti narodnih knjižnica u informacijskom društvu, IFLA-inih i UNESCO-vih smjernica za razvoj službi i usluga u narodnim knjižnicama, Izjave IFLA-ine Komisije za slobodu izražavanja i slobodan pristup informacijama Knjižnice i intelektualna sloboda te Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19) i Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21).

Svrha smjernica za nabavu knjižnične građe, pomoć je knjižničarima u:

- nabavi,
- smještaju,
- čuvanju i zaštiti,
- izlučivanju i otpisu

Fond Knjižnice obuhvaća svu knjižničnu građu za djecu i odrasle, a formira se na osnovi Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, prema profilu i zahtjevima korisnika, postojećih i potencijalnih.

Temeljem članka 18. Standarda za narodne knjižnice u RH (NN 103/21.) Knjižnica bi trebala imati fond od najmanje 3 sveska knjiga po broju stanovnika i 10 naslova serijskih publikacija. Prema Standardu, knjižni fond gradske knjižnice treba sadržavati 65% beletristike (lijepo književnosti) i 35 % stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1% čini referentna građa. U odnosu na dobnu strukturu korisnika, ukupan fond gradske knjižnice treba sadržavati najmanje 25 % knjižne građe za djecu i mlade.

Knjižnica nastoji zadovoljiti zahtjeve društvene zajednice:

- za tradicionalnom knjižničnom građom,
- za pristupom novim informacijama kao i novim informacijskim tehnologijama,
- za neknjižnom građom (elektroničkom, igračkama...),
- osigurati dostupnost građi i informacijama svim korisnicima,
- sustavnom izgradnjom zavičajne zbirke,
- doprinosom izgradnji knjižničarske struke,
- popularizacijom čitanja s posebnim osvrtom na hrvatsku književnost.

Osnovni kriteriji u nabavi knjižnične građe su:

- kriterij vrijednosti (obilježja samih djela)
- kriterij potražnje (prema potrebama korisnika)

Specifični kriteriji u nabavi knjižnične građe su:

- ugled autora i nakladnika
- interes korisnika
- prikladnost formata za korištenje u knjižnici
- prikladnost predmeta, stila, jezika i razine čitanja za ciljane korisnike
- jasnoća, točnost i logičnost predstavljanja
- način obrade teme
- kvaliteta prijevoda
- lektura, korektura
- fizičke karakteristike
- relevantnost za korisnike zajednice
- financije
- učestalost korištenja zbirki

Kod izgradnje fonda nastoje se zadovoljiti obrazovne i kulturne potrebe lokalne zajednice, informacijska pismenost, promicanje čitanja kao i razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Vrsta građe koja se nabavlja:

- knjige
- lijepa književnost za djecu, mlađe i odrasle, uključujući lektiru za osnovne i srednje škole
- edukativne i zabavne slikovnice
- popularno-stručni i znanstveni naslovi
- referentna građa i priručnici
- strip
- periodika
- igračke i društvene igre
- elektronička građa i multimedija

Zavičajna zbirka sistematski je prikupljena, obrađena i kao zasebna vrijednost organizirana kolekcija unutar knjižnice koja predstavlja građu za povijesni razvoj materijalne i duhovne kulture nekog područja.

Zavičajna zbirka Knjižnice prikuplja:

- publikacije objavljene na području grada Oroslavja i okolnih gravitirajućih mjesta,
- publikacije autora koji su rođeni ili su duže vrijeme djelovali na području grada Oroslavja ili okolnih gravitirajućih mjesta, a objavljene su bilo gdje
- sve što je objavljeno o gradu Oroslavju, o njegovu stanovništvu ili o pojedincima, bez obzira na mjesto objavljivanja.

Knjižica nabavlja građu na hrvatskom jeziku kao i na stranim jezicima, za koje postoji ili se predviđa interes korisnika.

Građa koja se ne nabavlja:

- udžbenici
- sitni tisak
- zemljopisne karte
- mikrofilmovi
- bibliofilska izdanja

Načini nabave knjižnične građe:

- kupnja
- otkup Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske
- dar
- zamjena

Temelji za kupnju knjižnične građe:

- pregled oglednih primjeraka građe
- odabir iz tiskanih i elektroničkih kataloških ponuda
- prijedlozi korisnika (deziderata)
- praćenje nakladničke ponude putem objava u tisku i na internetu.

Knjižnične se zbirke neprestano procjenjuju i vrednuju u skladu sa zadaćama knjižnice i potrebama korisnika. Vrednovanje knjižničnog fonda važan je dio nabavne politike Knjižnice.

Kriteriji za vrednovanje su:

- iskoristivost
- kvaliteta
- dostupnost
- relevantnost
- količina

Iz knjižničnog fonda redovito se izlučuje i otpisuje:

- uništена građa
- izgubljena građa
- dotrajala građa
- zastarjela građa
- neaktualna građa u više primjeraka za kojom je smanjen interes korisnika

Pristup građi

Sva knjižnična građa načelno je dostupna svim korisnicima. Osoblje Knjižnice osigurava pomoć korisnicima pri izboru i traženju potrebne građe. Knjižnica sudjeluje u međuknjižničnoj posudbi kako bi osigurala građu koja fizički nije dostupna u samoj Knjižnici. Pristupom internetu osigurava se dostupnost elektroničkih izvora te se omogućuje pristup određenim online bazama podataka.

Zaključak

Ovim se smjernicama potvrđuje da Knjižnica nabavlja građu iz svih područja, bez obzira na vjersku, političku, spolnu ili drugu tematiku. Smjernice nabavne politike preispituju se i prema potrebi ažuriraju budući da se postavke na kojima se temelje s vremenom mijenjaju.

Ravnateljica:

Sandra Šamec, mag.bibl.